

Lezen: Johannes 15:1-17

Tekst: Johannes 15:4a

Gemeente van onze Heer,

Slide 1 Plaatje wijnrank

God zegt het zelf. In Ezechiël 15. Wijnranken zijn maar voor één ding geschikt. Namelijk: druiven produceren. Je kunt het hout niet gebruiken want het is ongelooflijk slap. Je bouwt er geen huis van. Je legt er niet een mooi parketvloertje van in je slaapkamer. Je hangt er geen schommel aan. Onstevig. Maar voor één doel geschikt.

God vergelijkt in het Oude Testament zijn kinderen met wijnstokken. Zijn volk is een wijngaard. En hier doet Jezus dat ook. In ons hoofdstuk. En dat zegt al zoveel.

Je moet het niet hebben van je eigen stevigheid. Niet jij bent stoer en sterk in je geloof. Je grijpt je vast aan Jezus. En zegt dat hij het moet doen in je leven. Dat is de enige manier. Wil je staande blijven. Wil je vrucht dragen. Dan moet je het niet van je eigen ik hebben. Niet van je eigen kracht. Zelfs niet van de sterkte van je geloof. Je moet het hebben van Jezus.

En daarom is het thema:

Slide 2 **in Jezus blijven**

Slide 3 De zorg van de wijnboer:

Slide 3a- Optillen

Mijn broeder en mijn zuster, eigenlijk begint dit stuk heel raar. Zo op het eerste gezicht. Jezus en zijn leerlingen lopen waarschijnlijk tussen de wijngaarden door naar Getsemane. En Jezus verbindt daar aanschouwelijk onderwijs aan. Hij laat zien hoe leven met hem werkt.

Maar hij lijkt negatief te beginnen. Iedere rank aan mij die geen vrucht draagt snijdt hij weg. Ik heb daar een tijd naar zitten kijken, naar die zin. Want hij klopt volgens mij ook niet. Als je namelijk een rank aan Jezus bent, dan draag je vrucht. Dat is zo. Jezus zegt niet voor niets: blijf in mij. Alleen dan draag je vrucht. Je kunt je losmaken, zoals in vers 6 staat. Daar krijgen we het zo nog over. Maar hier, in vers 2, gaat het over 'iedere rank *aan mij* die geen vrucht draagt'. Wat doet God met ranken aan Jezus die geen vrucht dragen? Snijdt hij die weg? Zomaar? Zo ken ik God toch niet. Mensen die zich losmaken van Jezus, ja, dan wel. Dan is God boos. Maar hier gaat het om ranken die vast zitten.

Dat woordje 'wegnijden' kun je vanuit het Grieks ook vertalen met het woord 'optillen'. En dat lijkt me veel logischer. Een rank aan Jezus die geen vrucht draagt. Het kan zijn dat die op de grond ligt. In de modder en onder de rotzooi. Geen zonlicht. Geen mogelijkheden op deze manier. God heeft daar geduld mee. Hij tilt je op uit de rotzooi. Dicht bij zijn hart. En hij doet er alles aan om jou vrucht te laten dragen. Hij koestert je en verzorgt je. Want het doel van jouw verbinding met Jezus is: vrucht dragen.

Enorm bemoedigend vind ik dat. God die er op gericht is dat je vrucht draagt. Als jij overspoeld wordt door omstandigheden. Als jij al blij bent dat je het geloof behoudt en verbonden bent met Jezus. Dan hoeft je je

geen zorgen te maken als vruchten een tijdje uitblijven. Als je daar de kracht niet voor hebt. Blijf in Jezus. En God zorgt er voor in jouw leven dat je op termijn vrucht zal dragen. Hij tilt je op. Zijn zonlicht koestert je. Zijn warmte en liefde hebben uiteindelijk effect in jouw leven.

Slide 3b- Bijsnoeien

En hij snoeit ook. Moet je goed opletten wat hij zegt: '*iedere* rank die wel vrucht draagt snoeit hij bij.' Dat woordje '*iedere*' dat triggerde mij bij het lezen. Want je denkt wel eens: snoeien dat is als er iets negatiefs in je leven gebeurt. Ziekte of verlies. Of zorgen. Of ontslag. Tegenslag in je leven. En dan zeggen we daar van: daar moet je positief tegen aan kijken. God is met je bezig. Hij snoeit je om je meer vrucht te laten dragen.

Maar dat leidt tot heel pijnlijke vragen. Als mensen al zo lang tegenslag hebben. Al zo lang psychisch in nood zijn. Al zo veel klappen te verduren hebben gehad. En we kunnen ze opnoemen in onze gemeente. En daar buiten. Mensen die het echt zwaar hebben. En dan vraag je je af: 'God, waarom is dat nou nodig? Draag ik nou nog niet genoeg vrucht? En anderen wel? Wat wilt u me nou in hemelsnaam leren?' Wanhopige vragen. Waarom snoeit God de één wel, en de ander niet?

Maar hier staat: *iedere* rank die vrucht draagt snoeit hij bij. Dat betekent dat er niemand uitgezonderd is. Je moet wel concluderen: God snoeit door *alle* dingen die hij in je leven geeft. De mooie en de minder mooie dingen. Menselijk gesproken. Alles in jouw leven laat God bijdragen aan het goede, zoals in Romeinen 8 staat.

God is altijd bezig jou te vormen. Door rijkdom, door armoede. Door ellende en door blijdschap. God is in jouw leven er op gericht dat je vrucht draagt. Dan verdient de een tonnen per jaar en God wil dat die vrucht draagt. En de ander wordt ontslagen en God is ook in dat leven gericht op vrucht dragen. Alles in jouw leven gebruikt God daar voor.

Snoeien is dus niet alleen de pijnlijke kant. Maar ook de blijde kant. Je moet in alles gericht zijn op vrucht dragen.

Slide 3c- Radicaal

En daarom moet je in Jezus blijven. Daar is onze Heiland heel radicaal in. In vers 6 zegt hij het: als je niet in mij blijft heb je geen schijn van kans. Zonder Jezus kun je niets. Dat is heel confronterend. Want we zien allerlei mensen om ons heen best goede dingen doen. Voorbeeldige dingen zelfs. En toch zegt Jezus: dat is geen vrucht. Als je dingen in eigen kracht doet. Naar eigen inzicht. Dan dient dat nergens toe.

Al die ranken die los komen van Jezus. Ze worden uiteindelijk in het vuur gegooid. Want wijnranken kunnen nergens anders voor gebruikt worden dan om vrucht te dragen.

Als je gebrek aan vruchten ziet in je leven. We krijgen het er zo nog over wat dat dan is. Welke vruchten Jezus het over heeft. Maar als je die niet ziet. Dan zijn er twee dingen die je moet doen. Je weer richten op Jezus. Niet gaan doen allereerst. Zo van: als ik maar aan de slag ga. Nee: terug naar Jezus. Je dag beginnen met hem. Je leven leven met hem.

En het tweede is: heb geduld. Je kunt als rank in de modder liggen. Niet genoeg zonlicht vangen. Maar toch met Jezus verbonden zijn. Je kunt je afvragen: waarom draag ik nou geen vrucht? Blijf met Jezus verbon-

den. Dan komen de vruchten vast en zeker. Want het is niet van jouw kracht en inspanning afhankelijk. Het is alleen afhankelijk van de kracht van de wijnstok.

Slide 4 De kracht van de wijnstok:

Slide 4a- Liefde

Jezus houdt huis in je leven. Wat hij je vooral wil geven is: liefde. Als je in hoofdstuk 13 en 14 kijkt dan herhaalt Jezus het regelmatig: 'ik geef jullie een nieuw gebod. Heb elkaar lief'. Maar dat gebod komt niet nergens vandaan. Dat komt voort uit zijn eigen liefde.

Jezus zegt daar zelf over in vers 9 dat hij kan liefhebben, omdat de Vader hem weer liefheeft. Jezus weet zich geliefd en kan putten uit zijn Vaders liefde. En die liefde geeft hij door. Aan jou en mij.

Ja, die liefde is zo groot, dat hij zijn leven geeft. Zoals hij kort hiervoor in de voetwassing liet zien. Hij wordt dienaar van iedereen. Heeft jou meer lief dan zijn leven. Hij offert zich op. 'Neem mij maar', zegt hij tegen zijn Vader als iedereen straf verdient. 'Ik stel mezelf beschikbaar. Ik wil sterven voor deze wereld.'

Het is zo'n krachtige boodschap. Omdat hij het niet alleen zegt, maar ook waarmaakt. Die liefde van Jezus, daar gaat kracht van uit. Daar kun je niet om heen. Daar wordt je mee overladen.

Slide 4b- Vreugde

En dat leidt tot enorme vreugde. Je ziet vaak dat mensen, die voor zichzelf leven. Dat die alles hebben. En toch niet gelukkig zijn. Niet blij. Het geeft geen werkelijke vreugde. Maar als jouw grootste doel Jezus is. Gods naam groot maken. Als je dan ziet dat God tot zijn eer komt. Dan geeft je dat vreugde. Hoe je leven ook lastig is op dit moment misschien.

Jezus staat vlak voor de moeilijkste tijd van zijn leven. Hij wordt straks verraden en gemarteld. Gespuugd en bespot. En sterft een afgrijselijke dood. En toch zegt hij hier: Ik wil je mijn vreugde geven en dan zal je vreugde volkomen zijn. Omdat die vreugde veel dieper zit dan omstandigheden. Je bent blij, want God komt met jou bij zijn doel. Je zult vrucht dragen. De vreugde van Jezus zal jouw deel zijn.

Slide 4c- Vriendschap

Dat is nog zo iets moois. Jezus zegt dat hij je vriend is. Daar heb je soms zomaar moeite mee, weet je. Heer, zeker. Heiland, absoluut. God, ja. Maar vriend... Toch zegt hij het hier. Een vriend is iemand bij wie je je op je gemak voelt. Vriendschap is zonder bijbedoeling. Je hebt niet iets van de ander nodig. Nee, je vind het gewoon prettig om in elkaars buurt te zijn. Het is mooi als je geliefde ook je vriend is. Dat je prettig in je vel zit bij de ander. Lekker bij elkaar zijn en blij zijn dat de ander bestaat.

Dat is wat Jezus tegen jou en mij zegt. Hij geeft zijn leven voor je. En hij vertelt je wat hij op zijn hart heeft. Dat hij graag wil dat je zijn geboden houdt. Niet uit plichtsbesef alleen. Niet omdat hij je baas is. Maar vooral van binnenuit. Omdat hij je vriend is. Als je doet wat Jezus zegt dan laat je daarmee zien dat je bij hem hoort. Vriendschap.

Ik heb Jezus nodig. Heel erg nodig. Zonder hem kan ik niets. En dan zegt hij: maar ik kan ook niet zonder jou. Hij kiest mij als vriend. Hij vindt het prettig als ik in zijn buurt ben. Diepe relatie van wederzijds respect.

Kijk, dat ik hem als vriend wil. Dat lijkt me duidelijk. Zo iemand die jou in je vriendenkring wil. Dat is geweldig. Maar dat hij mij als vriend wil. En zo ook noemt. Dat is wonderlijk. Daar word je blij van. Dat geeft een enorme *boost* van liefde. Ik wil hem nooit meer kwijt.

Slide 5 *Intermezzo: wat is 'In Jezus blijven'?*

Een belangrijke vraag is: wat is nou 'in Jezus blijven'? Nou, dat heeft te maken met wat hij hier presenteert als de kracht van de wijnstok.

Vriendschap vraagt dat je de relatie onderhoudt. En dan niet als een moeten. Maar gewoon, omdat je het prettig vindt in elkaars buurt te zijn. Lekker met elkaar omgaan. Dat is wat Jezus zegt.

In de invloedssfeer van Jezus zijn en komen. Dat is een open bijbel. En gevouwen handen. Zeker. Maar het is meer. Het is in een omgeving verkeren waar meer vrienden van hem zijn. Een kerk. Er bij zijn. Betrokken.

En hoe meer je met Jezus omgaat. Hoe natuurlijker het wordt. Hoe meer het een deel van je wordt om naar hem te luisteren en met hem te spreken. In Jezus blijven heeft ook met automatisemen te maken. Dat je als vanzelf de dingen doet die hij vraagt. Omdat ze ook bij jou passen.

Het is geweldig als Jezus je uitkiest. En dat is niet omdat jij zoveel mogelijkheden van jezelf hebt. Dat Jezus dat van: zo'n begaafde jongen. Zo'n mooi meisje wil ik wel in mijn vriendenkring. Nee, je bent een wijnrank. Van jezelf stel je niet veel voor. Maar door je omgang met Jezus ga je vrucht dragen.

En dat is soms een zaak van lange adem. Wij hebben de neiging om korte termijn doelen te stellen. *Ik heb nu al drie weken gebeden en nog verhoort Jezus niet. Ik ben nu al een jaar in de bijbel aan het lezen en nog voel ik niks.* In Jezus blijven. Dat is een woord dat vasthoudendheid uitdrukt. Doorgaan. Volhouden. En mensen om je heen die je stimuleren. In plaats van afbreken of wegduwen.

4

Slide 6 De vrucht van de ranken:

Slide 6a- Blijvende vrucht

Ik wil daar kort nog wat over zeggen. Want de vrucht die jij draagt is niet anders dan die Jezus je geeft. Liefde, vreugde en vriendschap. Je houding vooral. De kracht om bij een ander te blijven, ook al valt die tegen. Trouw in je toewending en toewijding. Luisteren en de ander respecteren. Zoals Jezus met jou omgaat. Zo ook met de ander omgaan.

En natuurlijk, je bent Jezus niet. Dus het blijft altijd onzuiver. Tegelijk mag je steeds meer op hem gaan lijken. Dat komt vanzelf als je in hem blijft. Dan zorgt de Vader voor vrucht.

Die vrucht is dan dat anderen door jou Jezus leren kennen. Door wie je bent. Door wat je zegt. Dat ze in hoe jij vrucht draagt iets zien van het werk van de wijnbouwer. Dat ze iets zien in jou van de ware wijnstok.

Dat is wat Jezus ook zegt tegen de leerlingen in vers 16. De leerlingen moeten op weg gaan en veel vrucht dragen. Dat betekent: Jezus vertegenwoordigen. Zodat de wereld Jezus leert kennen.

Slide 6b- Grootheid van de Vader

En dan laat je de grootheid van de Vader zien. Want dat is waar je leven om draait. Dat is waar jij voor geschapen bent. God is er niet om jou tot volle glorie te brengen. Nee, het is andersom. Vrucht dragen is dat God de eer krijgt in en door jouw leven.

Vraag daarom dat alles in je leven er op gericht mag zijn om hem groot te maken. Dan draag je vrucht.

...

Slide 7 Plaatje wijnrank

Mijn broeder en mijn zuster, wijnranken zijn maar voor één ding geschikt. Namelijk: druiven produceren. Je kunt het hout niet gebruiken want het is ongelooflijk slap. Je bouwt er geen huis van. Je legt er niet een mooi parketvloertje van in je slaapkamer. Je hangt er geen schommel aan. Onstevig. Maar voor één doel geschikt.

Je komt tot je doel als je blijft in Jezus. Dan zul je veel vrucht dragen. Blijvende vrucht.

Amen

Stellingen/vragen voor de kring:

1. Ik ben wel eens bang dat ik los raak van Jezus
2. Hoe maak je vrucht dragen tot je grootste prioriteit?
3. Lees Galaten 5:22-23a. Welke van de 9 vruchten is bij jou het sterkst ontwikkeld? Welke heeft de Geest het meeste werk aan? En welke zie je bij de anderen in de kring?